

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 82 0 К 021746 20 Квлз
Бања Лука, 02.02.2022. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Весне Антонић као предсједнице вијећа, Обрена Бужанина, др Вељка Икановића, Горане Микеш и Даниеле Миловановић као чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против осуђеног Р.Ј. због кривичног дјела недозвољена производња и промет оружја или експлозивних материја из члана 399. став 1. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о захтјеву за заштиту законитости браниоца осуђеног, адвоката С.Р.М. из Б. изјављеном против правоснажне пресуде Окружног суда у Бијељини број: 82 0 К 021746 20 Кж од 04.02.2020. године, у сједници вијећа одржаној дана 02.02.2022. године, донио је

ПРЕСУДУ

Одбија се као неоснован захтјев за заштиту законитости браниоца осуђеног Р.Ј., поднијет против правоснажне пресуде Окружног суда у Бијељини број: 82 0 К 021746 20 Кж од 04.02.2020. године.

Образложење

Побијаном пресудом Окружног суда у Бијељини број: 82 0 К 021746 20 Кж од 04.02.2020. године одбијена је као неоснована жалба браниоца оптуженог Р.Ј. и потврђена пресуда Основног суда у Сребреници број 82 0 К 021746 18 К од 05.12.2019. године, којом је оглашен кривим оптужени Р.Ј. због кривичног дјела недозвољене производње и промета оружја или експлозивних материја из члана 399. став 1. Кривичног закона Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 49/03, 108/04, 37/06, 70/06, 73/10, 01/12 и 67/13 – у даљем тексту: КЗ РС), па му је за наведено кривично дјело изречена условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од 3 (три) мјесеца и истовремено одређено да се она неће извршити уколико оптужени у року од 1 (једне) године не учини ново кривично дјело. Оптужени је обавезан да плати судски паушал у износу од 150,00 КМ те му је, на основу члана 62. Кривичног закона Републике Српске одузета пушка М-48 фабричког броја ... калибра 7,9 мм.

Против те пресуде захтјев за заштиту законитости (у даљем тексту: Захтјев) благовремено је поднио бранилац осуђеног, С.Р.М. из Б. због повреде Кривичног закона из члана 312. став 1. тачка а) и тачка б) Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број: 51/12, 91/17, 66/18 и 15/21 у даљем тексту ЗКП РС), и повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) истог закона, с приједлогом да Врховни суд уважи Захтјев, преиначи пресуду Окружног суда у Бијељини тако што ће оптуженог ослободити оптужбе да је извршио кривично дјело из члана 399. став 1. КЗ РС.

Примјерак Захтјева са списима предмета је достављен на одговор републичком јавном тужиоцу у смислу одредбе члана 353. став 1. ЗКП РС.

Замјеник главног републичког јавног тужиоца Светлана Брковић је у одговору на Захтјев оспорила основаност Захтјева, те предложила да се Захтјев одбије као неоснован у смислу одредби члана 355. ЗКП РС.

Приликом одлучивања о Захтјеву, овај суд се примјеном одредби члана 354. став 1. Закона о кривичном поступку Републике Српске ограничио на испитивање само оних повреда закона на које се позива подносилац Захтјева, те након што је размотрио списе предмета са пресудом против које је Захтјев поднијет, одлучио је као у изреци ове пресуде из слиједећих разлога:

Захтјев за заштиту законитости се, у смислу одредбе члана 350. став 1. ЗКП РС, може поднијети против правоснажне пресуде само у случајевима повреде Кривичног закона, те повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС (која се манифестује у повреди права на одбрану), а уз ограничења прописана у ставу 2. и ставу 3. ове законске одредбе. Ограничењима из става 2. искључена је могућност улагања овог правног лијека ако није изјављена жалба на првостепену пресуду, а на наведене повреде материјалног и процесног закона се није могуће позивати у Захтјеву, ако нису биле изнесене у жалби (осим ако се ради о повреди учињеној у жалбеном поступку), док је ограничењима из става 3. искључена могућност улагања овог правног лијека против пресуде Врховног суда донесене у трећем степену.

У Захтјеву браниоца осуђеног означена су оба наведена законска основа за подношење овог ванредног правног лијека, те при томе указује на повреде Кривичног закона прописане одредбама члана 312. став 1. тачка а) и тачка б) ЗКП РС. Повреда из става 1. тачка а) цитиране законске одредбе истицана и у жалби браниоца оптуженог на првостепену пресуду. Када је у питању повреда права на одбрану као битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС, Захтјев наводи да је ова повреда почињена у жалбеном поступку.

У сегменту приговора заснованог на тврдњи да је побијаном пресудом повријеђен Кривични закон у наведеним одредбама, Захтјев образлаже да је кривично дјело за које се оптужени гони одређено бланкетном диспозицијом, те да је у конкретном случају бланкетни пропис Закон о оружју и муницији („Службени гласник Републике Српске“ број: 26/16; 18/17; 31/18 и 58/19) који одредбом члана 4. став 1. прописује шта се сматра под оружјем, па интерпретирајући садржај диспозиције ове одредбе којим се дефинише појам оружја у смислу овог закона, тврди да пушка која је предмет кривичног дјела за

које је осуђени оглашен кривим побијаном пресудом, не представља оружје у смислу цитиране законске одредбе, јер има такве недостатке да није способна да избацује пројектил под притиском барутних и других гасова. Наглашава да се ради о неотклоњивом недостатку овог ватреног оружја (јер његово отклањање није могуће без ангажовања Ремонтног завода), па тврди да се са оваквим неисправним оружјем не може остварити правна квалификација кривичног дјела из члана 399. став 1. КЗ РС, а с обзиром да се ради о неподобном средству да би постојало кривично дјело, то постоје околности које искључују кривичну одговорност. Слиједом тога Захтјев сугерише да је побијаном осуђујућом правоснажном пресудом против осуђеног Р.Ј. за наведено кривично дјело почињена повреда Кривичног закона из члана 312. став 1. тачка а) ЗКП РС (јер дјело за које се оптужени гони није кривично дјело), те из тачке б) цитиране законске одредбе (јер постоји околност која искључује кривичну одговорност).

На наведеним приговорима Захтјева не може се градити теза о повреди Кривичног закона, јер повреда Кривичног закона као основ за подношење овог ванредног правног лијека против правоснажне пресуде, у смислу цитираних одредби члана 350. ЗКП РС, подразумева да су у тој пресуди потпуно и правилно утврђене одлучне чињенице, а да је правилном примјеном закона на такву чињеничну основу, требало донијети другачију пресуду. Закон не предвиђа могућност побијања правоснажне пресуде овим ванредним правним лијеком због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, а слиједом тога повреда Кривичног закона, као законски разлог за овај правни лијек, се не може градити на тези о мањкавој чињеничној основи пресуде.

Напријед наведени приговори Захтјева, који су засновани на тврдњи да пушка која је предмет овог кривичног дјела не представља оружје у смислу одредбе члана 4. став 1. Закона о оружју и муницији, због неотклоњиве неисправности (услјед које није способна да избацује пројектил под притиском барутних и других гасова), у суштини представљају приговоре чињеничног карактера, па како се аргументима Захтјева тврдња о повреди Кривичног закона изводи из приговора о мањкавости чињеничне основе побијане пресуде у сегменту чињеница од значаја за постојање кривичног дјела и кривичне одговорности осуђеног, то се на таквим аргументима не може заснивати тврдња Захтјева да је побијаном пресудом на штету осуђеног повријеђен Кривични закон.

Повреду права на одбрану из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС, Захтјев заснива на тврдњи да другостепеном пресудом суд повриједио право на одбрану осуђеног тиме што је (разматрајући жалбени приговор заснован на тврдњи о неисправности предметне пушке), на старани 3. пасус 1. пресуде, навео да питање исправности спорне пушке одбрана није покретала на главном претресу иако је на то имала право сходно члану 6. став 2. ЗКП. Наведени став је, према тврдњи Захтјева, неприхватљив имајући у виду да оптужени није дужан ништа да доказује и да има право да се брани ћутањем а на оптужби је да докаже постојање кривичног дјела, а тиме и да проведе вјештачење исправности пушке када је одбрана указала на њену неисправност и неподобност да буде оружје.

На наведеним аргументима Захтјева не може се заснивати тврдња да је побијаном другостепеном пресудом почињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС, која манифестује повреду права на одбрану осуђеног.

Наиме, према пракси Европског суда за људска права и Уставног суда Босне и Херцеговине који слиједи ту праксу, суштински захтјев који се поставља пред виши суд када је у питању образложење његове одлуке (донесене по жалби на првостепену пресуду), је да виши суд укаже на то да је размотрио питања истакнута у жалби која су била од суштинског значаја (Европски суд, *Хелле против Финске*, 1997-VIII, 26 EHRR 159) и да жалбу није одбио прије него што ју је претходно размотрио (Европски суд, *Линднер I Хаммермауер против Румуније*, ХУДОЦ [2002]).

У конкретном случају, из разлога у образложењу побијане пресуде произлази да је другостепени суд испитао првостепену пресуду у дијелу који је побијан жалбом браниоца оптуженог, те размотрио све релевантне приговоре на које је та жалба указала, укључујући и овај приговор који Захтјев апострофира оспоравајући правилност заузетог става другостепеног суда у вези са тим приговором (неисправности предметне пушке усљед које се она не може сматрати оружјем). За одбијање тог приговора као неоснованог дати су за које су разлози на страни 3. пасус 1. пресуде, па већ самим тиме на приговору Захтјева којим се оспорава правилност тих разлога не може се темељити тврдња о повреди права на одбрану.

Осим тога одбијање наведеног жалбеног приговора о неисправности предметне пушке није засновано на аргументу који Захтјев апострофира издвајајући га из контекста цјелине образложења које се односи на тај приговор. Према датом образложењу побијане пресуде другостепени суд је прихватио правилност утврђења првостепене пресуде по коме је предметна пушка у исправном стању уз аргументе да у потврди о привременом одузимању предмета и криминалистичко техничком извјештају број 10/17 од 27.01.2019. године нису констатоване никакве околности које би на било који начин указивале да је спорна пушка неисправна, па имајући у виду да је уз исту одузета и муниција закључује да су тврдње жалбе о њеној неисправности нутемељене.

Супротно тврдњи Захтјева, констатација суда у образложењу да питање исправности спорне пушке одбрана није покретала на главном претресу, иако је на то имала право сходно члану 6. став 2. ЗКП РС, је изречена у контексту права оптуженог у виду исте могућности у погледу приступа доказима и њиховог извођења на главном претресу (која су садржана у принципу једнакост у поступању) и права оптуженог које се огледа у могућности да износи све чињенице и предлаже доказе који му иду у корист, а не у смислу става суда да је то обавеза оптуженог, како то Захтјев сугерише у оквиру повреде права на одбрану.

Слиједом наведеног нема мјеста тврдњи Захтјева о учињеној повреди права на одбрану у жалбеном поступку.

Из изнијетих разлога Захтјев браниоца осуђеног се показује као неоснован, на што оправдано указује замјеник главног републичког јавног тужиоца у одговору на тај Захтјев, јер повреде закона на које се позива подносилац Захтјева нису учињене у поступку доношења побијане пресуде.

Ради наведеног је одлучено као у изреци ове пресуде тако што је, у смислу одредби члана 355. ЗКП РС, Захтјев браниоца осуђеног одбијен као неоснован.

Записничар
Соња Матић

Предсједница вијећа
Весна Антонић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Биљана Аћић